

Zdroj: fortepan.hu

Detstvo a dospievanie v 19. a prvej polovici 20. storočia: OTÁZKY, PRÍSTUPY A PRAMENE

Miesto: Bratislava, Klemensova 19, prízemie, čítareň Ústrednej knižnice

Dátum: štvrtok, 20. 11. 2025

Čas: 9:00 – 15:30

Usporiadateľ: Historický ústav SAV, v.v.i., Bratislava (HÚ SAV) v spolupráci s Katedrou histórie Filozofickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici (FF UMB) a Katedrou archeológie a kultúrnej antropológie Filozofickej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave (FF UK)

Workshop je výstupom projektu VEGA č. 2/0023/25 *Podoby detstva a dospievania na Slovensku v modernizujúcej sa spoločnosti 19. a prvej polovice 20. storočia: Normy výchovy, sociálna realita a reflexia*

9:00 – 10:15

Otvorenie

Blok I. Úvodné prednášky a výskumné otázky projektu

- › Milena Lenderová (Univerzita Pardubice): Výzkum dějin dětství a dospívání v české historiografii: stav, prameny a problémy
- › Marta Botiková (Univerzita Komenského) – Zita Deáky (Eötvös Lóránd University Budapest): Výskumy rôznych aspektov detstva v slovenskej a maďarskej etnológii
- › Gabriela Dudeková Kováčová (Historický ústav SAV, v.v.i.): Projekt „Podoby detstva a dospievania na Slovensku: Normy výchovy, sociálna realita a reflexia“ (od konca 18. do polovice 20. storočia)
- › Diskusia

PRESTÁVKA 10:15 – 10:30

10:30 – 12:00

Blok II: Deti v konfesionalnej a národnej výchove

- › Peter Šoltés (HÚ SAV): Deti v konfesionalne zmiešaných manželstvách v 19. storočí: právne normy a sociálna realita
- › Peter Macho (HÚ SAV): Osudy detí v evanjelickom sirotinci v Modre 1905–1955
- › Daniela Kodajová (HÚ SAV): Detstvo a dospievanie v rodinách slovenských národovcov (1848–1918)
- › Alica Kurhajcová (Univerzita Mateja Bela): Otec v živote detí: na príklade rodiny Jozefa Miloslava Hurbana
- › Diskusia (11:30 – 12:00)

PRESTÁVKA NA OBED 12:00 – 13:30

13:30 – 14:45

Blok III: Deti a dospievanie v mestskom prostredí a na okraji spoločnosti

- › Jana Luková (HÚ SAV): Denník Otta G. von Lütgendorff-Leinburg: Takmer neznámy ego-dokument o detskom svete v Prešporku prvej polovice 19. storočia
- › Juraj Benko (HÚ SAV): Detstvo uprostred socialistickej a komunistickej subkultúry v prvej polovici 20. storočia (Ideológia a politika v socializácii detí a mládeže)
- › Ingrid Kušniráková (HÚ SAV): Počiatky školského vzdelávania hluchonemých detí v Uhorsku: ústav vo Váci 1800–1848
- › Gabriela Dudeková Kováčová (HÚ SAV): Deti a mládež na okraji spoločnosti na prelome 19. a 20. storočia
- › Diskusia 14.30 – 15.00

15:00 – 15:30 | Záver a záverečná diskusia

Organizačný výbor:

Gabriela Dudeková Kováčová, Historický ústav SAV, v.v.i., gabriela.dudekova@savba.sk
Alica Kurhajcová, Katedra histórie FF UMB, Banská Bystrica, alica.kurhajcova@umb.sk
Marta Botiková, Katedra archeológie a kultúrnej antropológie FF UK, Bratislava
Juraj Benko, Historický ústav SAV, v.v.i.
Jana Luková, Historický ústav SAV, v.v.i.
Dorota Tóthová, Historický ústav SAV, v.v.i.